

5
1971
1971

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐπέτυχε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη νὰ ὑπερ-
 νικήσῃ ἀρκετὰς ἀπὸ τὰς μεγάλαις δυσχερείαις καὶ ἐνεφανίσθησαν μετὰ τὴν
 ἐπιβολὴν τοῦ στρατιωτικοῦ καθεστώτος τὴν 21ην Ἀπριλίου 1967, χάρις
 κυρίως εἰς δύο παράγοντας οἱ ὅποιοι βραχυχρονίως μὲν ἐπιδρῶσθαι εὐνοϊ-
 κῶς, μακροχρονίως δὲρας ὑπάρχει κίνδυνος αἱ ἐπιπτώσεις των νὰ εἶναι
 ἰδιαιτέρως δυσμενεῖς.

Ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦς δύο αὐτοῦς παράγοντας συνίσταται ἀπὸ τὴν
 ἐξασφάλισιν τῆς χρηματοδοτήσεως τῶν ἀύξανόντων ἑλλειμμάτων τόσο
 τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, ὅσον καὶ τοῦ ἰσοζυγίου τρεχοσῶν συναλλαγῶν,
 χάρις εἰς τὴν ἐξέγερσιν ἀπὸ τὴν Ἰράκσαν τῆς Ἑλλάδος, διὰ ποικίλων
 συνδυασμῶν, δανειστικῶν κεφαλαίων ὑπὸ διαφόρους τύπους καὶ μορφάς. Με-
 τὸν τρέπον αὐτὸν βασικῶς διατηρήθη ἡ ἐλευθερία τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ὁ ὀ-
 μαλδὸς ἐφοδιασμὸς τῆς οἰκονομίας, ὥστε νὰ μὴν δημιουργηθοῦν προβλήματα
 ἐκ τοῦ λόγου τοῦτου εἰς τὴν παραγωγὴν, τὴν προσφορὰν καὶ τὴν ἐξέλιξιν
 τῶν τιμῶν.

Ἔτσι, αἱ εἰσαγωγαὶ ἠβξήθησαν ἀπὸ 1.150 ἑκατομ. δολλάρια πε-
 ρίπου τῶν ἐτῶν 1966 καὶ 1967, εἰς 1.696 τὸ 1970 καὶ εἰς 1.927 ἑκατομ.
 δολ. τὸ 1971. Τὰ ἀντιπροσώπευσι κινδ. δὲ μεγέθη τοῦ ἰσοζυγίου τρεχοσῶν
 συναλλαγῶν ἐξελεγχθησαν εἰς ἑκατομῶρια δολλαρίων, ὡς ἑξῆς :

	<u>1966</u>	<u>1967</u>	<u>1968</u>	<u>1969</u>	<u>1970</u>	<u>1971</u>
* Ἐμπορικ. ἰσοζύγ.	-745	-697	- 772	-888	-1084	-1302
* Ἰσοζύγιον ἀθήλων	+481	+475	+ 524	+545	+ 674	+ 945
* Ἰσοζύγιον τρε- χουσῶν συν/λαγῶν	-264	-222	- 248	-343	- 410	-357

Διὰ τὴν κάλυψιν ὅμως τῶν ἑλλειμμάτων τούτων (τὸ καταρτισθῆναι
 καὶ ἐφαρμοζόμενον ὑπὸ τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως πενταετὲς πρόγραμμα
 1968-1972 καὶ εἰς τὸ 1972 μείωσιν τοῦ ἑλλείμματος τρεχοσῶν
 συναλλαγῶν εἰς τὸ 220 ἑκατομ. δολλάρια) ἠβξήθησαν αἱ ἔναντι τοῦ ἐξο-
 τερικοῦ ὑποχρεώσεις, εἰς συνάλλαγμα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπὸ
 1.100 ἑκατομ. δολλάρια τοῦ τέλους τοῦ 1966, εἰς 2.700 ἑκατομ. δολλάρ.
 τὸ τέλος τοῦ 1971, χωρὶς νὰ περιλαμβάνωνται εἰς αὐτὰς καὶ εἰς ἐκ 200 ἑκα-
 τομ. δολλαρίων περίπου ὑποχρεώσεις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προπολεμικοῦ
 χρέους.

Πλεόνασμα έναντι Η.Π.Α. έκατομ. δολ.	Έλλειμμα έναντι λοιπών χωρών έκ. δολ.	Έ- Κάλυψις έλλείμ- ματος από Η.Π.Α.
--	---	---

1966	18,1	282,2	6,4ο) ο
1967	72,1	293,8	24,9ο) ο
1968	90,2	337,7	26,5ο) ο
1969	166,6	509,5	32,6ο) ο
1970	174,8	585,2	29,9ο) ο
1971	344,4	706.	49,2ο) ο

Τά εἰς συνάλλαγμα ἀπὸ κεφάλαια (δάνεια δημοσίου, δημοσίων ἐργασιῶν, τραπεζῶν, τεχνικῶν ἐταιρειῶν ἐργολάβων τοῦ δημοσίου κ.λ.κ. ἐμπορικῶν πιστώσεις, καταθέσεις κ.λ.κ.) ἐξευρεσκόντων μὲ ἀρκετὴν δυσχερείαν καὶ ὑψηλὰ ἐπιτόκια κ.λ.κ. τὰ προηγουμένα ἔτη, εὐχερέστερον ὅμως κατὰ τὸ 1971 λόγῳ τῆς διεθνοῦς νομισματικῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀθροῦς προσφορῆς δολλαρίων.

Ἐπισημαίνεται ἐπίσης ὅτι, κατὰ τὰ πρὸ τοῦ 1967 ἔτη, ἡ σύνθεσις τῶν ὑποχρεώσεων εἶναι σημαντικῶς καλυτέρα διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν δεδομένου ὅτι αὐταὶ ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ τὰ εἰσκαθάρτα κεφάλαια διὰ τὰς μεγάλας ἐπενδύσεις (ἄλλουρίσιον, διυλιστήριον καὶ πετροχημικὴ Θεσσαλονίκης, ναυπηγεῖα, βιομηχανία λιπασμάτων κ.λ.κ.) ἀνδλογοὶ τῶν ὀκείων δὲν ἐπραγματοποιήθησαν μετὰ τὸ 1967, πρὸ τὰς μεγάλας προσηπάειας ποῦ κατεβλήθησαν πρὸς τὴν κατεθουσίαν αὐτὴν ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρῆς, καθὼς καὶ ἀπὸ δάνεια (εἰς τὰ ὅποια περιλαμβάνονται καὶ τὰ προβλεπόμενα ἀπὸ τὸ κρωτὸδύλλον χρηματοδοτήσεως ὑπὸ τῆς Κοινῆς Ἄγορῆς) ὑπὸ ἐνοικίους ὅρους.

Εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ συναλλαγματικοῦ προβλήματος κατὰ τὰ προαναφερθέντα τρῶκαν συνέβησαν καὶ ἡ ἐφαρμοζομένη ἐκ μέρους τῶν Ἐνωμένων Πολιτειῶν πολιτικὴ ἐνισχύσις τοῦ σημερινοῦ ἑλληνικοῦ καθεστώτος. Εἰς πρόσφατον (τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1972) ἀνκοίνωσιν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικῆς Πρεσβείας ἐτοπίζετο ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν Ἐνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος συναλλαγῆ, ἐντός τοῦ ἔτους 1971, παρουσίασαν καθαρόν εἰς δολλάρια πλεόνασμα διὰ τὴν Ἑλλάδα ἄνω τῶν 500 ἐκατομμυρίων δολλαρίων. Τὸ πλεόνασμα τοῦτο (ἐκ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, τοῦ τουρισμοῦ, τῆς ναυτιλίας, τῶν ἐμβασμάτων μεταναστῶν, ὡς καὶ ἡ καθαρὰ εἰσροὴ κεφαλαίων ἐξ Ἐνωμένων Πολιτειῶν) ἀνήχθητ τὰ προηγουμένα ἔτη : τὸ 1970 εἰς 393 ἐκατομ. δολ., τὸ 1969 εἰς 223, τὸ 1968 εἰς 192 καὶ τὸ 1967 εἰς 111 ἐκατομ. δολ.

Ἡ αὐξησις πάντως τῶν ἔναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπὸ 1.100 εἰς 2.700 ἐκατ. δολ. ἐντός τῆς τελευταίας πενταετίας, μόνον, θά δημιουργήσῃ σημαντικὰς προσθέτους δυσχερείας εἰς τὸ ἄγγος μέλλον καὶ εἶναι εὐδότηον ὅτι θά καταστήσῃ δυσχερεστέραν τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐξόρυσιν τῶν ἀναγκαιῶν κεφαλαίων.

Σημειούται επίσης ότι αι δαπάναι διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν εἰς συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων τῆς Ἑλλάδος (χρεολύσια, τόκοι, μερίσματα, καὶ κέρδη) αἱ ὁποῖαι τὸ 1961 ἀντεπροσέβην τὸ 3,3% τῶν συναλλαγματικῶν τευχουσῶν ἐσόδων (ἐξαγωγῶν καὶ ἀφίλων πρῶτων) τὸ 1966 ἀνῆλθον εἰς τὸ 4,6% καὶ τὸ 1971 ὑπερέβησαν τὸ 12%.

Ὁ δευτερός παράγων ποδ ἐπιδρῶν ἐπίσης εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῶν βραχυχρονίων ἐξελίξεων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι ἡ ποδὸ μεγάλη αὐξήσις τῶν καταθέσεων ἰδιωτῶν εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι τραπεζίας καὶ τοὺς λοιποὺς ὀργανισμοὺς ἀποταμιεύσεως. Τὰ σχετικῶς ὑψηλά, ἐπιτόκια ποδ ἰσχύουν διὰ τὰς καταθέσεις εἰς πρώτην ζήτησιν, ἡ ἀκαλλαγὴ τῶν τόκων ἀπὸ τὸν φόρον εἰσοδήματος, ἡ φορολογικὴ τακτικὴ ποδ ἐφαρμοσθῆ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς βάρος τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ ἄλλας πηγὰς ἢ ἑλλειψίς δυνατοτήτων δι' ἐπένδουσιν τῶν ἀποταμιεύσεων κατ' ἄλλον τρόπον, ἡ σχετικὴ σταθερότης τῶν τιμῶν κ.λ.κ. εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῶν εἰς δραχμὰς καταθέσεων ἰδιωτῶν ἀπὸ 46 δισεκατομ. δραχμὰς εἰς τὸ τέλος τοῦ 1966, εἰς 127 εἰς τὸ τέλος τοῦ 1971. Αἱ ἐτήσιαι αὐξήσεις τῶν καταθέσεων εἰς δισεκατομ.δραχ. ἐξελίσσονται ὡς ἀκολούθως :

1966	1967	1968	1969	1970	1971
8,2	4,2	15,4	14,1	19,6	27,3

Ἡ μεγάλη αὐτὴ αὐξήσις τῶν καταθέσεων, μαζὺ μὲ τὰ εἰσάγόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κεφάλαια θέτει εἰς τὴν διὰθεσιν τοῦ τραπεζικοῦ μηχανισμοῦ τὰ μέσα διὰ τὴν κάλυψιν ἑλλειμμάτων τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ (διὰ τὸ 1972 προβλέπεται ὅτι τὰ δύο τρίτα τῶν Κρατικῶν ἐπενδύσεων θὰ χρηματοδοτηθοῦν ἐκ τοῦ προϊδόντος δανείων προερχομένων κυρίως ἀπὸ τὰς καταθέσεις 12 ἐπὶ συνόλου 18 δισεκ.δραχ.) τὴν ἄνετον ἱκανοποίησιν τῶν εἰς κινετήσεις ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας καὶ τὴν χρηματοδότησιν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι ἐπίσης ὅτι ἡ ἀκολουθουμένη πολιτικὴ προσανατολίζει τὰς ἐπενδύσεις κυρίως πρὸς τὸν οἰκισμὸν καὶ τὸν τουρισμὸν. Ἐμπειρικτικῶς γίνεται ἐν συνεχείᾳ ἡ σύγκρισις τοῦ ὕψους τῶν μακροπροθέσμων τραπεζικῶν χορηγήσεων, διὰ τὴν χρηματοδότησιν ἐπενδύσεων, τοῦ τέλους (30 Νοεμβρίου) τοῦ 1971 πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1966, κατὰ κλάδους καὶ εἰς ἑκατομ.δραχ. :

	1966	1971
Οίκισμος	4.213	21.214
Βιομηχανία	7.046	17.449
Τουρισμός	1.875	7.885
Α.Ε.Η.	2.792	6.748
Ναυτιλία	1.004	4.622

Ύπογραμμίζεται πάντως ότι παρά την αύξηση και των μακρο-προθέσμων χορηγήσεων προς την βιομηχανία αι συνολικά έκτενθ όσεις των βιομηχανικών έκχειρήσεων ύπολειπώνται άκόμη των έκτενθόσεων καθ έκταγ-ματοποιούντο χάρη εις την έκ του έκωτερικού είσοδών κεφαλαίων προς την σκοπόν νούτων κατά την περί του 1967 περίοδου. Ούτοι, συμψηφών προς στοιχετά του Ε.Ε.Ε. αι έκτενθόσεις εις την βιομηχανίαν έκελύσσονται εις έκτατομήτρια όραχμών :

	Άριθμός έκχειρήσεων	Έκτενθόσεις
1965	761	8.954.-
1966	798	5.355.-
1967	862	4.895.-
1968	886	5.417.-
1969	958	6.662.-

Άντιθέτως ηύξήθησαν σημαντικώς τά τελευταία έτη αι έκτενθόσεις εις τον οίκισμόν, εις ξενοδοχετά και λοιπών τουριστικών έγκυατα-στάσεις, καθός και αι ναυπηγήσεις πλοίων.

Η μεγάλη έν νούτοις αύξησης των καταθέσεων ένω συμβά-λει εις τή άνοδον τής οίκονομικής δραστηριόττης, προκαλεί και πολύ μεγάλην αύξησην τής νομισματικής ρευστόττης, δεδομένου ότι αύξάνονται κυρίως αι καταθέσεις εις πρώτην ζήτησην, όπως είναι έν Ελλάδα αι κατα-θέσεις ταμειυτηρίου. Ούτω, μεταξύ 1966 και 1971 η συνολική νομισματική ρευστότης μεταβλήθη ως άκολούθως εις δισεκατομ. όραχ.

	1966	1971
Νομισματική κυκλοφορία	26,1	43,2
Καταθέσεις όφως	9,8	18,8
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	31,9	87,7
Σύνολον	67,8	149,7

Ο υπερδολικασιασμός εντός μιας πενταετίας μόνον της ρευστότητας θάναται να άπορή ιδιαιτέρως επικίνδυνος εις περιόδον μεγαλύτερας αύξησεως των τιμών, η εάν καθ' οίονδήποτε άλλον τρόπον ήθελε κλονισθή ή έμπιστοσύνη προς τó νόμισμα και τήν νομισματικήν σταθερότητα. Χαρακτηριστική είναι ή πρόσφατος κατηγορηματική διάφρασις : Ίκ μέρους τοῦ Ἀντιπροέδρου της Κυβερνήσεως δηλώσεως τοῦ Ἰκκουαγοῦ των Οίκονομικῶν ὅτι ἐξετάζεται τó ἐνδεχόμενον δια τήν υπαγωγήν και των τόνων ἐκ, τῶν καταθέσεων εις τήν φορολογίαν τοῦ εισοδήματος.

Αί προαναφερθεῖσαι ἐξελξεις εις τó ἰσοζύγιον πληρωμῶν και ή αύξησις των καταθέσεων ἐπιδροῦν ἐπί τοῦ παρόντος ιδιαιτέρως εἰσδομικῆς ἐπί της οίκονομικῆς δραστηριότητος. Χαρακτηριστικόν είναι ὅτι και εις τήν εἰσηγητικήν ἐκθεσιν ἐπί τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1972 ἀναγνωρίζεται και υπογραμμίζεται ὅτι " πρόσθετικοί παράγοντες ε της ταχείας οίκονομικῆς ἀνάδου της χώρας, κατά τó λήγον ἔτος (1971) ὑπῆρξαν κατά κύριον λόγον ὁ δημόσιος τομέος και ή ζήτησις ὑπερκοιῶν ἐκ της ἀλλοδαπῆς, κατά δεύτερον δέ λόγον ή ἀνακαθάρσις πῆς οίκοδομικῆς δραστηριότητος.

Χαρακτηριστικά δέ είναι σχετικῶς :

α) Αἱ ἐτήσιαι αύξήσεις τοῦ % τοῦ ἀκαθάρστου ἐθνικοῦ εισοδήματος εις σταθερῆς τιμῆς 1958 :

	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Γερμανία κ.λ.π.	0,1	5,9	- 7,7	5-	8-	3-
Βιομηχανία κ.λ.π.	10,7	2,8	11,3	11-	7,8	10-
Ἰκηρεσία	7,2	5 -	7,3	6,8	7 -	7-
Ἀκαθ. ἐθν. εἰσοδ.	6,5	4,5	5,2	7,7	7,5	7-

β) Αἱ ἐτήσιαι αύξήσεις, τοῦ % των ἀκαθάρστου ἐκπεδῶν ἐκπεδῶσεων πύκου καμπαίου εις σταθερῆς τιμῆς 1958

	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Ἰδιωτικά	11,5	-6,9	25,1	19,7	4,7	7,6
Δημόσια	10-	12,7	7-	17,8	12,4	16,8

Σημαντικόν τμήμα των ἰδιωτικῶν ἐκπεδῶσεων ἱποτελοῦν αἱ ἐκπεδῶσεις εις κατεκταεῖς αἱ ὁποῖαι τó 1971 αύξήθησαν κατά 10%, ἐνῶ τó 1970 εἶχον μειωθῆ κατά 8%.

Ίσογαραμίζονται έκδοση και τή έκθε :

- α) Τά άναφερόμενα άνωτέρω έκδομα στοιχεία κρέκει νά γίνονται δεκτά με μεγάλην έκφύλαξιν
- β) Μετά τό, 1967 τό άγροτικόν εισόδημα παρέμεινε ούσιαστικώς στάσιμον, μεταβλήθη δε έκί κλέον έκί τό δυσμενέστερον ή σχέσις τών τιμών τών άγροτικών προϊόντων κρός τάς τιμάς τών λοιπών αγαθών και ύπηρεσιών.
- γ) Ένδ τό προηγούμενα έτη ή αύξησις της βιομηχανικής παραγωγής όρεγεται κατά σημαντικόν ποσοστόν είς τάς μεγάλας έκπεδόσεις και έκπραγατοποιήθησαν κρός τοϋ 1967, κατά τό 1971 ένισχύθη ή οικονομική δραστηριότης και λόγω τών εύνοϊκών συνθηκών και έθμηουργήθησαν διά τήν ελληνικήν οικονομίαν λόγω τών άκατιμήσεων τών ζώνων νομισμάτων και της με γαλυτέρας άνόδου τών τιμών είς τό έκτερετικόν. Αί συνθήκαι αύται θα έκιδράσουν εύνοϊκώς και κατά τό τρέχον έτος, θα προκαλέσουν όμως μεγαλυτέραν ύψοσιν τοϋ έκωτερικοϋ έκπέδου τών τιμών.

Ένα άλλο μεγάλο και έκκναιρο θέμα είναι ή διεθύνουσις της Κοινής Άγορής μετά τήν προσχώρησιν της Άγγλιας, Δανίας, Νορρηγίας και Ίρλανδίας και α' μετ' αύτης σχέσεις της Έλλάδος.

Σχετικώς θα ήτο χρήσιμον νά λαχθοϋν και τό έκθε :

- α) Είς τό προσέμιον της Ευρωπαϊκής Συνδέσεως της Έλλάδος μετά της ΕΟΚ άναφέρεται ότι "είναι έκποσισμένοι νά ένισχύσουν τήν ελίρην και τήν έκλευθερίαν διά της από κοινού έκιδιόδεξας τοϋ έκδέδου υπό τοϋ όκολου διακνέται ή ιδρυτική της Εύρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος Συνθήκη"
- β) Άμείως μετά τήν 21ην Άπριλίου 1967 διε κιστόθη από τήν ΕΟΚ ότι δέν ήτο δυνατό κλέον ή όμαλή λειτουργία της Συνδέσεως με τήν Έλλάδα, είς δημοσίευμά της δε άναφέρει : " Η όμαλή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Συνδέσεως της Έλλάδος μετά της ΕΟΚ έχει άνιστάλη δεδομένου ότι άρισμένα όργανα και είδιονότερον ή μικτή κοινουβουλευτική έκίτροπή, δέν δένονται έκί τοϋ παρόντος, νά λειτουργήσουν όμαλώς. Η Εύρωπαϊκή Κοινότης έκίκοφεν τήν οικονομικήν της βοήθειαν κρός τήν Έλλάδα και δέν έκπροχώρησεν είς τήν λήψιν τών άναγκαιών μέτρων διά τήν ένταρμόσιν της γεωργικής της πολιτικής μετά της ελληνικής τοιαύτης. Παρά ταύτα, τό καθεστώς

προτιμήσεων, τὸ ὅποσον ἀφορᾷ τὰς ἐκατέρωθεν ἐμπορικὰς συναλλαγὰς συνεχίζεται νὰ ἐφαρμόζεται ἐνῷ τὰ ὄργανα τῆς συνδέσεως παραμένουν ἄθικτα. Κατὰ συνέπειαν, ὅταν αἱ πολιτικαὶ συνθήκαι τὸ ἐπιτρέθουν, ὁ μηχανισμὸς τῆς συνδέσεως θὰ τεθῆ καὶ πάλιν εἰς κίνησιν καὶ ἡ Ἑλλάς θὰ συνεχίσῃ τὴν πορείαν τῆς πρὸς τὴν φάσιν τῆς πλήρους καὶ ἰσοτιμίου εἰσοδοχῆς τῆς εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ».

Κατ' ἐκἀνδληφιν ἀναφέρθη, τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη ὅτι ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἐρμάνει εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτὴν ἀπόφασιν τῆς, προσφάτως θὰ εἰς τὴν ἐτησίαν ἔκθεσιν καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον διὰ τὰς σχέσεις : τῆς μὲ τὴν Ἑλλάδα ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς :

« Ἡ Ἐπιτροπὴ στερεοῦται πληροφροσῶν αἰτίνας νὰ τῆς ἐπιτρέσκουν νὰ συναγάγῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι κατὰ τὸ 1971, ἢ ἐν Ἑλλάδι πολιτικῆ καὶ ἀστάσεως ἐξελίχθη κατὰ τρέπον δικαιολογοῦντα τὴν τροποποίησιν τῆς στάσεως ἣτις υἰοθετήθη ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλλίου 1967. Πράγματι, κατὰ τὴν ἔγκρισιν ἢ τὴν ἀναγγελίαν κολλῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968 ἀφορῶντων κυρίως ἀριστέα θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου, ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐξαπολουθεῖ ἰσχύον εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν ὅπως καὶ ἐκείνην τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐμφανίζονται ἀνθρώπινοι αἱ κερδοθεῖ πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν ἐλευθέρων θεσμῶν, ἐξασφαλιζόντων τὴν ἐκπέυθεον εἰς ὀμαλὴν πολιτικὴν ζωὴν. Ἐκὸ, τὰς συνθήκας αὐτάς, ἡ Κοινότης εἶναι ὑποχρεωμένη ὅπως συνεχίσῃ τὸν περιορισμὸν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὴν τρέχουσαν διαζυγογὴν τῆς ».

- γ) Ἀρκεταὶ συνέπειαι τῆς μὴ ὀμαλῆς λειτουργίας τῆς συνδέσεως ὀψήρξαν ἢ ἀναστολὴ ἐφαρμογῆς τοῦ πρωτοκόλλου 19. Οὕτω, ἐνῷ μέχρι καὶ τοῦ Ὀκτωβρίου 1967, ὁκτὸς συμπληροῦτο πενταετία ἀπὸ τῆς συνδέσεως, θὰ ἔπρακε νὰ εἶχον χορηγηθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα δάνεια συνολικοῦ ποσοῦ 125 ἐκατομ. δολλ. ὑπὸ ὄρους ἐνοικιούς (διδρακτικὰ ἀποσβέσεως ἕως 25 ἔτη καὶ διὰ τὰ δύο τρίτα τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ ἐπιδοτήσας τοῦ ἐπιτοκίου τῆς Εὐρώπαι Ἰκτῆς Τραπεζῆς Ἐκενδύσεως κατὰ τρεῖς ποσοστιαίας μονάδας ἔτησίως) ἔχορηγήθησαν (πρὸ τῆς 21ης Ἀπριλλίου 1967) 68,9 ἐκατομ. δολ. Ἀπαξίωθησαν δηλ. 36,1 ἐκατομ. δολ. ἐκ τῶν ὀκτοῦν τὰ 30,4 ἐκατομ. δολ. θὰ ἐχορηγοῦντο μὲ ἐπιδοτοῦμενον ἐπιτόκιον.

Ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1967 ἐξ ἄλλου θὰ ἐτίθετο εἰς ἐφαρμογὴν νέον πρωτόκολλον χρηματοδοτήσεως. Καὶ εἰς τὴν περιπτώσιν ποθὸν θὰ ἐπιτυγχάνετο, ὅπως τὸ ἐπέτυχεν προσφάτως ἡ Τουρκία, τὸ δευτέρου πρωτο-

κωλον νά προβλεπω δανειοδοτησιν μεγαλύτεραν τῆς τοῦ ἀρχικοῦ καί πάλιν ὅθ' ἔπαυσε νά ὑπολογίζεται μέση ἔτησια χρηματοδοθήσεις ἐξ 25 ἑκατομ. δολ. Ἀκατέσθθσαν ἐπομένως, ἀπό τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967, μέχρι σήμερον δάνεια ὑπό εὐνοϊκοῦ ὄρους συνολικοῦ ποσοῦ μεγαλύτερου τῶν 150 ἑκατομ. δολ. Τό ποσό τοῦτο ὅθ' συνέβαλεν κατά τρέχον ἀποφασιστικόν εἰς τήν συνέχισιν τῆς προσπαθείας δια τήν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, προσπαθείας ἣ ὅποια αἰσθητικῶς ἀκέρωτη μετὰ τόν Ἀπρίλιον 1967, πέραν τοῦτου δε ὅθ' ἦσκη καί εὐνοϊκῆν ἐπίδρασιν ἐπί τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Ἀετέρα συνέπεια εἶναι ἡ τῆς ἐναρμονίσεως τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς. Ἐποκό δε τῆς ἐναρμονίσεως εἶναι ἡ ἐν τῷ πλαίσῳ τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς ΕΟΚ κατοχύρωσις τῆς ἴσης μεταχειρήσεως τῶν ἑλληνικῶν προΐόντων πρὸς τὰ ὁμοειδῆ προΐόντα τῶν ἄλλων χωρῶν. Διά τήν ἐναρμόνισιν ἐξ ἄλλου ὅθ' ἐξησφαλίστατο ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καί εἰδικῆ χρηματοδότησις (κερὰ τοῦ ὕφους τῆς ὁποίας διεσχέθησαν διαπραγματεύσεις καί εἰς τὸ τελευταίον Συμβολίον Συνδέσεως εἰς ἐπίπεδον Ἰκουργῶν, τὸ ὅποτον εἶχεν συνέλθε εἰς Βρυξέλλας εἰς τῆς ἀρχῆς Ἀπριλίου 1967 καί εἰς τὸ ὅποτον παρίστατο ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος ὁ τότε Ἰκουργός Συντονισμοῦ τῆς τελευταίας νομίμου Κυβερνήσεως καί Ἰκουργός Ἐξωτερικῶν εἰς τήν στρατιωτικῆν Κυβέρνησιν, Πικινέλης.

Εἰς τὸ ἴδιον συμβολίον συνεζητήθη ἐπίσης καί ἡ ἀνκένωσις τοῦ πρωτοκόλλου χρηματοδοτήσεως) Καί ἡ ἐκ μέρους τῆς ΕΟΚ βοήθεια πρὸς τήν Ἑλλάδα, δια τήν ἐναρμόνισιν, ὅθ' ἦσκη εὐνοϊκῆν ἐπίδρασιν τῶσον ἐπί τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ὅσον καί ἐπί τοῦ δημοσιονομικοῦ τομέως.

Ἡ ἀπώλεια ὁμοῦ ποσοῦ ὀσιωδῶς μεγαλύτερου τῶν 150 ἑκατομ. δολ. κέντε ἐτῶν ἐκ τῆς " μὴ ὀμολῆς λειτουργίας τῆς συνδέσεως " ἀποτελεῖ τήν ἐκ πρώτης ὄψεως μόνον καί τήν δυναμένην εὐχερῶς νά σταθμισθῆ ἀπώλειαν. Αἱ ἐπίδρασεις ἐν τοῦτοις εἶναι ἀρκετὰ βαθύταται, τόσον διότι ὑπελειφθη καί ἐκ τοῦ λόγου τοῦτου ἡ ἐκπεδυτικῆ δραστηριότης, ὅσ ν καί διότι ὄν ἦραχισιν ἡ προσαρμολῆ τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας καί ἡ ἀξιοκοθήσεις τῶν κλειονεκτημάτων τὰ ὅποια ὅθ' ἐδημιουργοῦντο ἐκ τῆς στενωτέρας συνδέσεως τῆς με τήν μεγάλην ἀγοράν τῆς Εὐρωπαικῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, τῶν ἐξ Κρατῶν καί ἀπό τοῦ 1973 τῶν 10.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ὁὖν ἀξιοκοιήθησαν καὶ ἄλλαι δυνατότητες αἰ-
δοῦναι ὅθ' ἠδύναντο νὰ προκύβουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συνδύσεως, ὅσον ἀ-
φορᾷ τὴν ἰγκατάστασιν κροσθῶκων, τὴν κροσχὴν ὑπηρεσιῶν, τὴν περιφερειακὴν
ἀνάπτυξιν καὶ τὴν θηριοτροφίαν "βιομηχανικῶν πόλων", τὴν διαρθρώσιν τῆς
κοινῆς κεντρικῆς πολιτικῆς κ.λ.κ. Δὲν κρῖναι νὰ παραβλέπεται πάντως ὅτι
ἡ ἀδυναμία σταθμίσεως τῶν γενικωτέρων συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ "ὀρθῆς λει-
τουργίας τῆς συνδύσεως" δυσχεραίνει καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς σημασίας
τοῦ μέτρου τὸ ὅποτον ἐλήφθη περὶ τὰ μέσα τοῦ 1967 ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Κ.

Εἰς τὰ πλαίσια τοῦ σημειώματος τούτου δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ πληρο-
στέρα καὶ συστηματικώτερα ἀνάλυσις τῶν οἰκονομικῶν ἐξελίξεων τῶν τελευ-
ταίων ἐτῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ μὴν ἐπισημανθῇ ἓν ἀκόμη πρόβλημα ποδ
ἐδημιουργήθη καὶ τὸ ὅποτον, περισσότερο ἀπὸ οἰκονομικόν εἶναι ἰδιαιτέρως
μεγάλου ἐθνικοῦ θέματος. Τοῦτο εἶναι τὸ δημογραφικόν πρόβλημα ὅπως παρου-
σιάζεται σήμερον.

Προσφάτως ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν ἔθρον-ἀναλύσεις
εἰς τὰ ὅποτα ἐξετάζονται αἱ σχέσεις Ἑλλάδος-Τουρκίας καὶ ὁ ῥόλος των
εἰς τὴν Μεσόγειον. Ἰκογραμμίζεται δὲ εἰς αὐτὰ ὅτι, πρὸ 50 ἐτῶν, μετὰ
τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν, ἡ Τουρκία καὶ ἡ Ἑλλάς εἶχον 11 καὶ 6 ἐ-
κατομ. περίπου κατοίκους ἀντιστοίχως. Σήμερον ἡ σχέση μεταβλήθη εἰς
βάρους τῆς Ἑλλάδος, 36 καὶ 9 ἑκατομμύρια κάτοικοι καὶ προβλέπεται ὅτι ὁ
πληθυσμὸς τῆς Τουρκίας ὅθ' ἔχη διπλασιασθῇ μετὰ 25 ἔτη, ἐνδὲ τῆς Ἑλλάδος
δὲν ὅθ' εἶναι μεγαλύτερος τῶν 10 ἑκατομμυρίων. Αἱ σχέσεις δηλαδὴ μεταξὺ
τοῦ πληθυσμοῦ τῶν δύο χωρῶν μεταβλήθησαν ἀπὸ 1:2 τὸ 1922, εἰς 1 : 4
τὸ 1971 καὶ προβλέπεται νὰ εἶναι 1 : 7 τὸ 1995.

Βεβαίως διὰ τὴν ἐξελίξιν αὐτὴν, τῆς ὁποίας εὐχερῶς γίνεται ἀν-
τιληπτὴ ἡ σημασία, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀναζητηθῶν εὐθὺναι μόνον ἀπὸ τὴν
σημερινὴν στρατιωτικὴν ἢ βέρονσιν. Αὐτὴ ὀφείλεται εἰς τὸν μικρότερον
ἀριθμὸν γεννήσεων, κυρίως ὅμως εἰς τὴν μεγάλην μετανώστασιν ἐκ τῆς Ἑλλά-
δος, ἡ ὅποια ὅθ' ἠδύνατο νὰ ἀνακοπῇ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐδὲν ἐφημερῶζετο ἡ ἐν-
δεδειγμένη πολιτικὴ ἀναπτύξεως καὶ ἰδιαιτέρως ἡ κατάλληλος πολιτικὴ
ἀπασχολήσεως ἴσως καὶ καὶ ἐκπιθεύσεως. Ἀντιθέτως τὰ τελευταῖα ἔτη, κα-
τὰ τὰ ὅποτα τὸ εἰσόδημα ἦτο ἀρκετὰ μεγαλύτερον ἐν Ἑλλάδι καὶ αἱ συνθήκαι
εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν ἐργασίας περισσότερο εὐνοϊκαὶ ἀπὸ κἀθε ἄλλην
φορὰν εἰς τὸ παρελθόν, ἡ κατάστασις ἐχειροτέρευον ἀντὶ νὰ καλλιτεροῦσθ
Συγκριμένως τὴν τελευταίαν πενταετίαν (1965-1971) λόγῳ αὐξήσεως τῆς
μεταναστεύσεως, ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ἠξίθη μόνον κατὰ 131 χιλιάδας
(ὀλιγότερον ἀπὸ κἀθε ἄλλην σύροπα ἰκὴν χώραν), ἐνδὲ τὴν ἀμέσως προηγούμε-
νην πενταετίαν εἶχεν αὐξηθῇ κατὰ 225 χιλιάδας.-